

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОД.01 ОСНОВИ ФАХОВОГО СТАНОВЛЕННЯ:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ: ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
(термін навчання 2 р.10 міс.)

Київ-2023

Розробник:

Карнаухова Антоніна Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Викладач:

Карнаухова Антоніна Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 12 від 25.08. 2023 р.

Завідувач кафедри Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2023 р., термін навчання 2 р. 10 міс.)

15.08.2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2023 р., термін навчання 2 р. 10 міс.)

 Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

30.08.2023 р

Заступник декана

Факультету педагогічної освіти

з науково-методичної та навчальної роботи Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	5/150	
Курс	1,2	1,2
Семестр	1,2,3,4	1,2,3,4
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	70	20
Модульний контроль	10	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	70	130
Форма семестрового контролю	залік	залік

Опис змістового модулю 1. Лідерство служіння

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	1/30	
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	14	4
Модульний контроль	2	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	26
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета змістового модулю «Лідерство служіння» полягає в ознайомленні студентів із особливостями освітнього процесу в університеті; формуванні

уявлень про специфіку роботи вихователя дітей дошкільного віку; висвітленні основних шляхів і методів набуття педагогічного досвіду; ознайомлення з поняттям «лідерство служіння» та його компонентами.

Завдання курсу «Лідерство служіння» є:

- створення умов для успішної адаптації студента до освітнього процесу в Університеті;
- формування умінь самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- формування умінь співпраці та взаємодії у команді;
- формування уявлень про особливості розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Завдання курсу спрямовані на формування таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність оберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і засвоювати сучасні знання.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

Результати навчання за дисципліно:

РН-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

РН-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

РН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

РН-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з

особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

РН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

РН-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

РН-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

РН-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання
(до змістового модулю 1. Лідерство служіння)

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль: Лідерство служіння							
Тема 1. Організаційно-психологічні особливості адаптації до навчання в Університеті	8			4			4
Тема 2. Особистісні якості лідера	8			4			4
Тема 3. Роль лідера у формуванні культури команди	12			6			6
Модульний контроль	2	2					
Разом	30			14			14

Тематичний план для заочної форми навчання
(до змістового модулю 1. Лідерство служіння)

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль: Лідерство служіння							
Тема 1. Організаційно-психологічні особливості адаптації до навчання в Університеті	10			2			8
Тема 2. Особистісні якості лідера	8						8
Тема 3. Роль лідера у формуванні культури команди	12			2			10
Разом	30			4			26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

Тренінг 1. Організаційно-психологічні особливості адаптації до навчання в Університеті (4 год.)

Зміст опрацювання навчального матеріалу:

1. «Спільне коло»: вправи на знайомство та взаємодію.
2. Вправа «Хто я?»
3. Вправа «Три рази по три»
4. Вправа «Лист у майбутнє»
5. Вправа «Рожевий кущ»
6. Вправа «Мій університет»

Основна література: 4.

Додаткова література: 3.

Тренінг 2. Особистісні якості лідера (4 год.)

Зміст опрацювання навчального матеріалу:

1. «Спільне коло»: вправи на знайомство та взаємодію.
2. Теорії лідерства
3. Філософія лідерства
4. Вправа «Скарбничка лідера»
5. Діагностика лідерських якостей
6. Вправа «Асоціації»

Основна література: 4.

Додаткова література: 3.

Тренінг 3. Роль лідера у формуванні культури команди (6 год.)

Зміст опрацювання навчального матеріалу:

1. «Спільне коло»: вправи на знайомство та взаємодію.
2. Вправа «Такі різні слова»
3. Вправа «Острів безпеки»
4. Вправа «Алфавіт емоцій»
5. Вправа «4 квадрати»
6. Вправа «Три рази по три»
7. Організація колективної справи

Основна література: 4.

Додаткова література: 3.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	7	7
Робота на практичному занятті	10	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25
Разом		–	107
Максимальна кількість балів: 107			
Розрахунок коефіцієнта: $107 : 100 = 1,07$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ		
1.	Складання та захист міні-проєкту «Лідерство служіння».	5

Критерії оцінювання самостійної роботи

5 балів	робота демонструє точне розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
4 бали	робота демонструє розуміння завдання, логічне й структуроване викладення матеріалу, унікальність роботи, орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики.
3 бали	включені матеріали, що безпосередньо розкривають тему або опосередковані до неї, часткове розкриття теми, стандартна робота, не містить авторської індивідуальності, присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.
2 бали	включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється, порушення логіки й структури викладу.
1 бал	виконане завдання не відповідає темі, порушення логіки й структури викладу, грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Форма проведення модульного контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ		
1.	МКР	25

Критерії оцінювання модульного контролю

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	Завдання виконано самостійно, логічно, цілісно, структуровано, з авторськими знахідками, оригінальними прикладами
18 - 21	Завдання виконано недостатньо самостійно, з порушеннями логічності, цілісності, структурованості, стандартно, з невеликою часткою авторської індивідуальності
11 - 17	Завдання виконано не цілісно, стандартно, без авторської індивідуальності
1 - 10	Завдання виконано не самостійно, матеріали скопійовано з мережі Інтернет.

6.4.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
 Формою проведення є залік, проводяться за накопичувальною схемою балів впродовж семестру.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Державний стандарт дошкільної освіти. Нова редакція (2021). Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
2. Вижва М., Турпал Ю. Лідерство служіння: методичний посібник. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2020. 47с.
3. Квас О.П., Міляєва В.Р., Пантюк Т.І. Розвиток лідерського потенціалу підрозділів як інструмент впровадження інституційного лідерства в університеті. Proceedings of the International Scientific Conference (1), 2019. с. 309-319.
4. Освітнє лідерство: від теорії до практики: монографія / авт. кол.; за наук. ред. В.Р. Міляєвої; Київ. ун-т. ім. Б.Грінченка. Київ-Кривий Ріг: Р.А. Козлов, 2021. 296 с. URL-адрес:<https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36659>.
5. Я – студент: навч. посібник / [Жильцов О.Б., Караман С.О., Левітас Ф.Л., Линьов К.О. та ін.]; За заг. ред. Огневюка В.О.]. К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2019. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/10195/>.

Додаткова:

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження: навч.-метод. посіб / Упоряд.: О.Г. Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгловська, Л.В. Куземко. Харків: «Ранок», 2021. 240 с.
2. Лі, Цзиці. Лідерські якості менеджерів: вектори успіху: монографія. Київ: Центр учб.літ, 2018, 184с.
3. Міляєва В.Р. Калюжна І.П. Розвиток професійного самовизначення підлітків. Society, integration, education. Proceedings of the International Scientific Conference. May 23th–24th, 2020 С. 364-373.
4. Максвелл, Дж. Розвину лідера у собі. Київ: Брайт Стар Паблішинг, 2013. 184с.
5. Мороз В.П. Лідерство як наукова проблема. Педагогічні науки, 2019. № 1(1). С. 99-110. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1\(1\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2019_1(1)_13)
6. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства: тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 287с.
7. Осовська Г.В. Теорії лідерства. Основи менеджменту: підручник. Київ: Кондор, 2008. С. 568-582.

**8. Навчально-методична картка дисципліни «Основи фахового становлення».
Змістовий модуль 1. Лідерство служіння**

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ		
Назва Модуля	ЛІДЕРСТВОСЛУЖІННЯ		
Кількість балів За модуль	107 б.		
Теми тренінгових занять	Тренінг 1. Організаційно-психологічні особливості адаптації до навчання в Університеті 22б	Тренінг 2. Особистісні якості лідера 22б	Тренінг 3. Роль лідера у формуванні культури команди 33 б.
Самостійна робота	5 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б		
Підсумковий контроль	Залік		